EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 3.10.2008
KOM(2008) 615 lõplik

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

tsiviillennundusohutuse lepingu allakirjutamise kohta Euroopa Ühenduse ja Kanada vahel

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

tsiviillennundusohutuse lepingu sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse ja Kanada vahel

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

1. SISSEJUHATUS

1. 25. veebruaril 2004 palus komisjon nõukogult volitust pidada Kanadaga läbirääkimisi tsiviillennunduse ohutuse ja keskkonnakõlblikkuse alase sertifitseerimise tulemuste vastastikuse tunnustamise üle.

2. Nõukogu andis selleks volituse 21. aprillil 2004, tegi komisjonile ülesandeks pidada kõnealused läbirääkimised vastavalt kõikidele läbirääkimissuunistele ning määras selle ülesande täitmise abistamiseks erikomitee.

3. Komisjonile antud volituse eesmärk oli sõlmida tulemuste vastastikuse tunnustamise leping, keskendudes peamiselt kahele aspektile:

   (a) toodetele, mis on projekteeritud või toodetud või mida on muudetud või parandatud ühe lepinguosalise reguleeriva kontrolli all, on võimalik lihtsalt anda vajalikud kinnitused registreerimiseks või käitamiseks teise lepinguosalise reguleeriva kontrolli all;

   (b) ühe lepinguosalise reguleeriva kontrolli all registreeritud või käitatavaid õhusõidukeid võivad hooldada teise lepinguosalise reguleeriva kontrolli alla kuuluvad organisatsioonid.

4. Läbirääkimissuuniste peamised eesmärgid olid lihtsustada lepinguga reguleeritavate kaupade ja teenustega kauplemist, et võimalikult palju piirata hindamiste, katsete ja kontrollide dubleerimist, nii et need hõlmavad vaid märkimisväärseid regulatiivseid erinevusi, ning usaldada mõlema lepinguosalise sertifitseerimissüsteemi, et kontrollida vastavust teise lepinguosalise nõuetele.

5. Kõnealuste eesmärkide saavutamiseks sõnastati läbirääkimissuunistes järgmised meetmed:

   – ühtlustada järk-järgult mõlema lepinguosalise nõudeid ja reguleerimisprotsessi;

   – säilitada usaldus mõlema lepinguosalise sertifitseerimissüsteemi vastu, tuginedes Kanada ja Ühinenud Lennuametite (JAA) vahelisele koostöökogemusele, et võimaldada kõikidel liikmesriikide pädevatel asutustel täita Kanada pädeva asutuse (Transport Canada, TCCA) nimel ülesandeid, mis on vajalikud määruse (EÜ) nr 216/2008 (millega asendati määrus (EÜ) nr 1529/2002, mis käsitles tsiviillennunduse valdkonna ühiseeskirju ja Euroopa Lennundusohutusameti loomist) rakendamisel.

   – tagada igale lepinguosalisele, et teise lepinguosalise reguleerimisprotsessi kaasatud asutused suudavad rahuldavalt teostada vastavushindamist ja regulatiivset järelevalvet, mis on lepinguosalisele vajalikud kinnituste andmiseks;

   – tõhustada koostööd, korraldades lepinguosaliste vahel regulaarselt arutelusid, et tagada lepingu rahuldav toimimine, luues eelkõige asjakohased

koostöömehhanismid, et vastastikku kontrollida lepingu kohaldamisega seotud reguleerivate organite jätkuvat sobivust ja võimekust;

– luua lepingu ja eriti selle lahutamatuks osaks olevate lisade toimimise üle teostatava pideva järelevalve süsteem ning võimaldada mõlema lepinguosalise esindajatest koosneval ühiskomiteel, kelle ülesandeks on leida ja pakkuda lepingu kohaldamisega seotud probleemidele õigeaegseid lahendusi, lepingut tõhusalt hallata.

2. LÄBIRÄÄKIMISPROTSESS

6. Kanadaga peetud läbirääkimistel keskenduti küsimusele, kuidas võimaldada õhusõiduki, selle osade ja seadmete lennukõlblikkuse sertifitseerimise kinnituste, samuti nende projekteerimise, tootmise ja hooldamisega tegelevate organisatsioonide sertifitseerimise kinnituste vastastikust tunnustamist. Neid kinnitusi väljastaks kumbki lepinguosaline kohaldades lennukõlblikkust ja hooldust käsitlevat konkreetset korda. Läbirääkimiste käigus otsustasid mõlemad lepinguosalised sätestada kahe kõnealuse korra üksikasjad käesoleva lepingu eri lisades.

7. Komisjon ja Transport Canada parafeerisid lepingu ja selle lisade teksti 25. aprillil 2007 Brüsselis. Kuna Kanada pool tegeles parajasti oma siseauditi korralduse ja järelevalvesüsteemi ümberkorraldamisega, palusid komisjon ja Euroopa Lennundusohutusamet (EASA) tal usaldust suurendavas dialoogis ühendusele tõendada uue protsessi tõhusust eelkõige seoses hoolduse ja hooldusorganisatsioonide üle peetava järelevalvega, enne kui mõlemad lepinguosalised lõpetavad lepingu allkirjastamiseks rakendatavad sisemenetlused.

8. EASA ja TCCA vahel korraldati usalduse suurendamise raames mitu kohtumist seoses hooldust ja kahe tehnilise asutuse teostatavat tehnilist hindamist käsitlevate tegevussuuniste ettevalmistamisega. Ühendusel ja Kanadal oli juba JAA raames tehtud ja töökorraldusel põhineva sujuva ja tõhusa koostöö kogemus, mis oli suurendanud usaldust Kanada süsteemi vastu. Seega tekkis vajadus mõista ja hinnata, kui suur oleks Kanada kavandatud muudatuste mõju tema tegelikule ohutusjuhtimissüsteemile ja lepingu kohaldamisele ning täpsemalt kahe lepinguosalise vahelise usalduse säilimisele.

9. Muudatused Transport Canada siseauditi korralduses ja järelevalvesüsteemis kehtestataks kahes etapis.

– Esimeses etapis analüüsitakse Transport Canada reguleeriva kontrolli alla kuuluvate ettevõtjate ohutusalast olukorda riskihindamise alusel ja seda, milline peaks olema ametiasutuse suutlikkus, et tagada reguleerivate nõuete täpne rakendamine ja täitmine ilma järelevalvekorda mõjutamata.

– Teises etapis tehtaks vajaduse korral muudatusi vastavalt saadud kogemustele ja esimeses etapis teostatud riskihindamise tulemustele.

10. Võttes arvesse, et kavandatud muudatused võivad mõjutada hooldust ja Kanada ametiasutuste järelevalvet Kanadas asuvate hooldusorganisatsioonide üle, tutvustas TCCA 23. ja 24. aprillil 2007 Kölnis ning 6. juunil 2007 Prahas EASA-le oma uut lähenemisviisi järelevalvele ettevõtjate üle (riskihindamise ja

ohutusjuhtimissüsteemide põhjal). Kõnealustel esitlustel selgus, et esimeses etapis tehtud muudatuste tulemused olid üldiselt positiivsed, kuna need võimaldasid ametiasutusel pärast oma reguleeriva kontrolli alla kuuluvate ettevõtjate riskide hindamist paremini korraldada oma vahendite jagamist ja seega sihikindlamalt sekkuda. Esitlustele järgnes EASA standardimisrühma külaskäik Ottawasse (17.–22. september 2007). Lisaks paljudele selgitustele, mida TCCA järelevalve teostamise kohta jagas, viis EASA külaskäigu ajal läbi ka ühe kontrolli (MIST, *maintenance international standardisation*, hoolduse rahvusvaheline standardimine), et illustreerida TCCA uut lähenemisviisi. Kõnealune külaskäik kinnitas, et Kanada süsteemi muutmine mõjus positiivselt niivõrd, kuivõrd lennukõlblikkust ja hooldust käsitlevate pidevate kontrollide regulaarsus esimese etapi vältel ei muutu.

11. Esimene etapp ei ole veel lõppenud. Mitmel EASA ja Transport Canada vahelisel kohtumisel oli ametil võimalik väljendada oma üldist rahulolu selle üle, et TCCA rakendatav süsteem tagab samaväärse ohutustaseme kui ühenduse süsteem. Selleks et paremini ette näha ja hallata teises etapis tehtavaid võimalikke hooldusorganisatsioonide kontrollide muudatusi, kasutavad EASA ja TCCA lepinguga loodud hooldusalast ühiskomiteed, kelle ülesandeks on tagada usalduse säilimine teineteise järelevalvesüsteemide vastu.

3. LEPINGU ÕIGUSLIK ALUS

12. Vastavalt Euroopa Kohtu praktikale kuulub kaubavahetuse tehniliste tõkete kõrvaldamine EÜ asutamislepingu artikli 133 lõikes 1 määratletud ühise kaubanduspoliitika reguleerimisalasse ning on seega ühenduse ainupädevuses[1].

13. Lisaks sellele saavutas ühendus 2002. aasta septembris jõustunud määrusega (EÜ) nr 1592/2002, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühiseeskirju ning Euroopa Lennundusohutusameti loomist ja mis asendati määrusega (EÜ) nr 216/2008,[2] ühendusesisese ühtlustamise kõnealuse määrusega reguleeritavates valdkondades, s.t lennundustoodete esmase ja jätkuva lennukõlblikkuse (sealhulgas hooldamise) ning keskkonnakõlblikkuse valdkonnas. Kõnealust määrust on täiendatud paljude rakendusmeetmetega (komisjoni määrused nr 1702/2003 ja nr 2042/2003), milles on sätestatud nõuded ja menetlused, mida taotlejad, sertifikaadi omanikud ja ametiasutused peavad järgima selle tagamiseks, et alusmääruse põhinõudmised ja -eesmärgid oleksid alati täidetud. Kavandatud leping mõjutab asjaomaseid ühenduse õigusakte ERTA kohtulahendi tähenduses.

14. Seepärast leiab komisjon, et ühendusel on vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 133 lõikele 4 ja artikli 80 lõikele 2 ainupädevus käesolev leping sõlmida.

---

1 Arvamus 1/94, WTO, EKL 1994, lk I–5267, punkt 33. Kõnealuse kohtupraktika kohaselt sõlmitakse vastastikuse tunnustamise lepingud toodete puhul tavaliselt EÜ asutamislepingu artikli 133 alusel. Vt nõukogu 22. juuni 1998. aasta otsus 1999/78/EÜ Euroopa Ühenduse ja Ameerika Ühendriikide vahelise vastastikuse tunnustamise lepingu sõlmimise kohta, EÜT L 31, 4.2.1999.

2 20. veebruari 2008. aasta määrus (EÜ) nr 216/2008, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühiseeskirju ja millega luuakse Euroopa Lennundusohutusamet ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 91/670/EMÜ, määrus (EÜ) nr 1592/2002 ning direktiiv 2004/36/EÜ; ELT L 79, 19.3.2008, lk 1.

4. LEPINGU ÜLESEHITUS

15. Läbirääkimiste käigus koostatud leping on suures osas üles ehitatud samamoodi kui tavapärased liikmesriikide ja Kanada vahelised kehtivad kahepoolsed lennundusohutuse lepingud. Sarnaselt kahepoolsetele lennundusohutuse lepingutele põhineb ka kõnealune leping mõlema lepinguosalise süsteemi vastastikusel usaldamisel ning regulatiivsete erinevuste võrdlemisel. Seega kaasnevad lepinguga kohustused ja ekspordi- ja impordiasutuse koostöö meetodid, tänu millele on impordiasutusel võimalik välja anda sertifikaat lennundustoote, seadme või osa kohta, ilma et tal tuleks dubleerida kõiki ekspordiasutuse tehtud hindamisi; samuti nähakse lepinguga ette vaidluste lahendamise kord lepingu muutmisel.

16. Koostöö tegemise ja üksteise sertifitseerimistulemuste tunnustamise viisid lennukõlblikkuse ja hooldamise valdkonnas (meetodid, kohaldamisala seoses toodete või teenustega, regulatiivsed erinevused ehk asjaomases argoos eritingimused) on esitatud lepingu lisades.

17. Lepinguprojekt erineb kehtivatest liikmesriikide ja kolmandate riikide, sealhulgas Kanada vahel sõlmitud kahepoolsetest lennundusohutuse lepingutest. Kehtivate kahepoolsete lennundusohutuse lepingute puhul käsitatakse lisades esitatud materjali tavaliselt tsiviillennunduse ameti tasandil kehtestatud eraldi korrana, millel puudub lepingu siduvus. Tavaliselt nimetatakse sellist korda hoolduse rakendamise korraks (MIP – *maintenance implementation procedures*) ja lennukõlblikkuse rakendamise korraks (IPA – *Implementing Procedures for Airworthiness*). Kahepoolne lennundusohutuse leping jõustub tavaliselt alles pärast hoolduse ja/või lennukõlblikkuse rakendamise korra allkirjastamist, kuna nendes tekstides on sätestatud, kuidas saavutada kahepoolses lennundusohutuse lepingus sätestatud eesmärgid. Läbirääkimiste alguses leppisid mõlemad lepinguosalised kokku selles, et erikord, mis võimaldab mõlemal lepinguosalisel vastastikku tunnustada projekteerimis-, tootja- ning hooldusorganisatsioonide sertifitseerimise tulemusi, sätestatakse lisades, mis on mõlema lepinguosalise jaoks võrdselt siduvad ning käesoleva lepingu lahutamatu osa.

18. Lepinguprojekt võimaldab mõlemal lepinguosalisel kaaluda, kuidas lepingu toimimist veelgi täiustada, ning teha soovitusi muudatuste tegemiseks, sealhulgas lepingule uute lisade lisamiseks ühiskomitee kaudu. See annab lepinguosalistele vabaduse otsustada lepingu ja selle lisade muutmise üle, kasutades sama muutmismenetlust, mille lõpuks üks lepinguosaline saadab viimaks teisele lepinguosalisele teatise selle kohta, et kooskõlastatud muudatuse jõustamiseks vajalik riigisisene menetlus on lõpetatud. Lepinguosalised võivad lepingut muuta ka omavaheliste diplomaatiliste nootide vahetamise teel eelkõige juhul, kui muutmine seisneb olemasolevate lisade muutmises või uue lisa lisamises.

19. Lisaks sellele toob lepinguprojekt ühendusele üldist kasu, võttes arvesse asjaolu, et sellega kehtestatakse kõikide liikmesriikide kõikide lennukõlblikkuse valdkondade sertifitseerimise tulemuste vastastikune tunnustamine. Olgu märgitud, et praegu on vaid kuus liikmesriiki sõlminud Kanadaga kahepoolse lepingu, mis käsitlevad toodete sertifitseerimist. Siiani on Transport Canada tunnustanud oma kinnituste väljaandmisel ka Euroopa ametite, eriti JAA egiidi all saadud tulemusi. JAA on omakorda auditeerinud Kanada süsteemi ning sõlminud Kanada lennuametiga nn allhankelepingud, milles on üksikasjalikult sätestatud protsessid, mida järgida, et

võimaldada JAA-l soovitada oma tulemuste tunnustamist JAA liikmeks olevate ametite poolt. Samasugune olukord valitseb ka hooldusorganisatsioonide kinnituste valdkonnas, kus on sõlmitud vaid kuus ametlikku lepingut. Ka seal on Transport Canada ja JAA sõlminud nn allhankelepingu, mis võimaldab JAA liikmeks olevatel lennuametitel tunnustada Kanada lennuameti järelevalve all olevaid Kanada remondijaamu (hooldusorganisatsioone). Lennundustoodete keskkonnakõlblikkuse sertifitseerimise kord hetkel puudub.

5. LEPINGU SISU

5.1. Mõlema lepinguosalise selged õigused ja kohustused

20. Lepingu eesmärk ei ole ületada kummagi lepinguosalise kohaldatava õigusega lubatud piire. Euroopa Ühenduse kohaldatav õigus on määrus (EÜ) nr 216/2008, millega asendati määrus (EÜ) nr 1592/2002 ning selle rakendusmeetmed ja muudatused.

21. Lepinguprojekti tekst kajastab täielikult ühenduse süsteemi, sätestades sõnaselgelt ülesannete lahususe lennundustoodete ja komponentide ning nende toodete ja komponentide projekteerimise ja tootmisega tegelevate organisatsioonide sertifitseerimise puhul.

22. Seoses hooldusega tegi Kanada, tuginedes JAA ja Kanada vahelises suhtluses saadud headele kogemustele, ettepaneku minna kaugemale kui on sätestatud määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 12 lõikes 1, millega nähakse sarnaselt määruse (EÜ) nr 1592/2002 artikli 9 lõikega 1 ette, et rahvusvahelise lepingu raames võivad EASA või liikmesriikide lennuametid välja anda sertifikaate kolmanda riigi lennuameti poolt välja antud sertifikaadi alusel. Kanada lennuamet tegi tõepoolest ettepaneku anda kinnitused välja nende EASA hooldusorganisatsioonide nimel, mis asuvad Kanadas ja hooldavad EÜs projekteeritud õhusõidukeid ja osi, ilma et lennundusohutusamet peaks Transport Canada väljaantud sertifikaatide/kinnituste alusel välja andma oma sertifikaate/kinnitusi. See ettepanek näitas Kanada valmisolekut saavutada hoolduse valdkonnas täielik vastastikune tunnustamine.

23. Komisjon on seisukohal, et määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 12 lõige 1 ei takista ühendusel sõlmida rahvusvahelist lepingut, mille kohaselt kolmanda riigi pädeva asutuse väljaantud sertifikaadid kehtivad automaatselt ka ühenduses.

Seda silmas pidades näeb leping hoolduse valdkonnas ette järgmist:

– Lepinguosalised lepivad kokku, et hoolduskorra kohaldamisel käsitatakse ühe lepinguosalise hooldust käsitlevate kohaldatavate õigusaktide järgimist ja B1 liites määratletud reguleerivate nõuete täitmist võrdväärsena teise lepinguosalise kohaldatavate õigusaktide järgimisega.

– Lepinguosalised lepivad kokku, et hoolduskorra kohaldamisel pakuvad mõlema lepinguosalise pädevate asutuste sertifitseerimistavad ja -menetlused samaväärseid tõendeid eespool osutatud nõuete järgimise kohta.

– Lepinguosalised lepivad kokku, et hoolduskorra kohaldamisel käsitatakse lepinguosaliste vastavaid hooldustöötajate litsentsimise standardeid samaväärsena.

5.2. Selged vahendid volituse eesmärkide saavutamiseks

24. Lepinguprojekti kohaselt tunnustavad mõlemad lepinguosalised teise lepinguosalise kindlaksmääratud korra kohaselt läbiviidud vastavuskontrolli tulemusi, kui kõnealused tulemused on saadud lisades ettenähtud korras – artikli 3 lõige 1.

25. Lepinguprojekt tunnustab mõlema lepinguosalise reguleeriva ametiasutuse õigust anda teise lepinguosalise nimel välja sertifikaate, mis kinnitavad vastavust teise lepinguosalise süsteemile – artikli 3 lõige 1.

26. Lepinguprojekt tagab mõlema lepinguosalise vastastikuse usalduse asjakohase säilimise, nähes ette järjepideva koostöö ja konsultatsioonisüsteemi sisseseadmise, kasutades tõhustatud koostööd auditeerimise, kontrollimise, õigeaegse teavitamise ja konsulteerimise alal kõikides lepingu eelnõu kohaldamisalasse kuuluvates valdkondades – artikkel 8, mis käsitleb lepinguosaliste vahelist koostööd, üksteise toetust ja läbipaistvust.

5.3. Regulaarsed konsultatsioonid ja vaidluste kiire lahendamine

27. Lepinguprojekt on koostatud nii, et see tagaks igapäevase tõrgeteta töö ning võimaldaks võimalikult kiiresti lahendada selle rakendamisest tulenevaid tehnilisi probleeme. Selleks moodustatakse lepinguosaliste ühiskomitee ning allkomiteed: ühine sertifitseerimiskomitee ning ühine hoolduskomitee, kes annavad aru lepinguosaliste ühiskomitee ees ja kontrollivad lisade rakendamist. Ühiskomiteel ja allkomiteedel on nii konsulteerimise kui ka vahendamise roll, et tagada lepingu tõrgeteta toimimine, toimides foorumina, kus lahendatakse lepinguosaliste vahelised erimeelsused – sertifitseerimisega seoses artikkel 9 (ühiskomitee) ja 1. lisa punkt 2.2 ning hooldusega seoses 2. lisa punkt 4.2.

28. Ühiskomiteel on volitus arutada lepingu või selle lisade muutmist ja anda lepinguosalistele sellekohaseid soovitusi ning töötada välja töökord reguleerimisalase koostöö tegemiseks ja allkomiteede ülesannete hulka mittekuuluva tegevuse läbipaistvuse tagamiseks. See võimaldab pidada konstruktiivseid arutelusid ka valdkondade üle, mida ei käsitleta nimetatud kahes lisas, kuid mida reguleerib ühenduse õigus (nt õhusõidukite käitamine, load või lendusid jäljendavad koolitusseadmed), eesmärgiga rajada teed lepingu edaspidiseks muutmiseks.

29. Konsultatsioone võib paluda igal ajal – artikkel 15. Sellegipoolest peavad lepinguosalised tegema igakülgseid jõupingutusi, et lahendada tehnilised küsimused võimalikult madalal tasandil enne, kui neist saavad vaidlusküsimused.

5.4. Kõrge usaldustaseme säilitamine teineteise süsteemide suhtes

30. Kõrge usaldustaseme säilitamiseks mõlema lepinguosalise esmase ja jätkuva lennukõlblikkuse sertifitseerimise süsteemide suhtes võtavad ühendus ja Kanada endale teatavad kohustused:

– teatada teisele lepinguosalisele pädeva asutuse nimi; ühenduse jaoks tähendab see Kanada teavitamist sellest, et riiklik lennuamet on läbinud edukalt (EASA teostatud) auditi ning et selle auditi kohaselt vastab amet täielikult ühenduse õigusele, et ühendus on teadlik Kanada õigusaktide asjaomaseid valdkondi

käsitlevatest nõuetest ning et ta on suuteline täitma lisadest tulenevaid ning sertifitseerimist ja hooldust mõjutavaid kohustusi – artikli 5 lõiked 2 ja 3;

– tagada regulaarsete auditite abil, et teisele lepinguosalisele pädevate asutustena teatatud riiklikud lennuametid on suutelised jätkuvalt täitma lepingust ja selle lisadest tulenevaid kohustusi – artikli 5 lõige 5;

– teha koostööd kvaliteedi tagamise nimel ning võimaldada mõlemal lepinguosalisel osaleda teineteise (ametivõimude ja ettevõtjate) standardimise kontrollimisel ja vastavushindamisel – artikli 5 lõige 6 ja artikli 8 lõige 5;

– vahetada ohutusandmeid, s.t olemasolevat teavet õnnetuste, vahejuhtumite või nende esinemissageduste kohta – artikli 8 lõige 4; ja tagada teabe vahetamisel nõuetekohane konfidentsiaalsus – artikkel 11;

– teavitada üksteist kõikidest kohaldatavatest nõuetest ning algusjärgus vastastikku konsulteerida regulatiivsete ja korralduslike muutuste küsimuses – artikkel 8.

31. Sellesse valdkonda kuulub ka erinevus kõnealuse lepingu ning EÜ ja Ameerika Ühendriikide vahelise tsiviillennundusohutuse reguleerimise alase koostöölepingu vahel: Kanada ei ole lepingu allkirjastamise ja sõlmimise eeltingimusena palunud rakendada usaldust suurendavaid meetmeid, mis seisneks EASA või riiklike lennuametite kontrollimises Kanada poolt (või ühiselt). Vastupidi Kanadale palusid Ameerika Ühendriigid enne lepingu allkirjastamist ja sõlmimist tungivalt a) EASA ja riiklike lennuametite kontrollimist nende kaasamiseks tunnustatud pädevate asutustena kahe sertifitseerimist ja hooldust käsitleva lisa kohaldamisel; b) sertifitseerimistoimingute jälgimise projekte, mille kohaselt USA föderaalne lennuamet (FAA) jälgiks EASA teostatavaid tüübisertifikaadi ja täiendava tüübisertifikaadi sertifitseerimise projekte, et tutvuda lennundusohutusameti rakendatava menetlusega.

5.5. Tugevad kaitsemeetmed

32. Lepinguprojekti tekst on koostatud nii, et see võimaldaks lepinguosalistel vajaliku paindlikkusega ohutusprobleemidele viivitamata reageerida või kehtestada kõrgem kaitsetase, mida nad peavad ohutuse tagamiseks sobivaks – artikkel 6. Selleks et võimaldada mõlemal lepinguosalisel selliste olukordadega tegeleda ilma lepingu kehtivust ohtu seadmata, on ette nähtud erikord.

33. Kui lepinguosalistel ei ole siiski võimalik eriolukorda rahuldavalt lahendada, nähakse lepinguprojektiga ette esiteks võimalus peatada vaidlustatud pädeva asutuse järelduste tunnustamine – artikkel 10; ning teiseks, vahendid ja menetluskord lepingu osa või terve lepingu lõpetamiseks – artikli 16 lõige 2.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

tsiviillennundusohutuse lepingu allakirjutamise kohta Euroopa Ühenduse ja Kanada vahel

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 80 lõiget 2 ja artikli 133 lõiget 4 koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimese lausega,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut[3]

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjon on pidanud ühenduse nimel läbirääkimisi Kanadaga tsiviillennundusohutuse lepingu üle kooskõlas nõukogu otsusega,[4] millega volitati komisjoni alustama läbirääkimisi.

(2) Leping, mille üle komisjoni läbirääkimisi pidas, tuleks allkirjastada tingimusel, et seda on võimalik sõlmida hilisemal kuupäeval.

(3) Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et nende kahepoolsed lepingud Kanadaga, mis käsitlevad sama küsimust, lõpetatakse alates lepingu jõustumise kuupäevast,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ühenduse nimel kiidetakse heaks Euroopa Ühenduse ja Kanada vahelise tsiviillennundusohutuse lepingu (edaspidi „leping”) allkirjastamine, eeldusel et nõukogu teeb otsuse lepingu sõlmimise kohta. Lepingu tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Nõukogu eesistujal on õigus määrata isik(ud), kes on volitatud ühenduse nimel lepingule alla kirjutama, eeldusel et see sõlmitakse.

---

[3] ELT C ..., ..., lk ....

[4] SEK(2004) 213 (lõplik), 25.2.2004.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

tsiviillennundusohutuse lepingu sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse ja Kanada vahel

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 80 lõiget 2 ja artikli 133 lõiget 4 koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimese lausega, artikli 300 lõike 3 esimese lõiguga ning artikli 300 lõikega 4,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut[5]

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjon on pidanud ühenduse nimel läbirääkimisi Kanadaga tsiviillennundusohutuse lepingu üle kooskõlas nõukogu otsusega, millega volitati komisjoni alustama läbirääkimisi.

(2) Vastavalt nõukogu [kuupäev] otsusele …/…/EÜ allkirjastati [kuupäev] ühenduse nimel leping tingimusel, et seda on võimalik sõlmida hilisemal kuupäeval.

(3) Leping tuleks heaks kiita.

(4) Tuleb sätestada protseduurireeglid ühenduse osalemiseks lepinguga loodavates ühisorganites ning teatavate otsuste vastuvõtmiseks, eriti seoses lepingu ja selle lisade muutmisega, uute lisade lisamisega, üksikute lisade lõpetamisega, konsultatsioonidega, vaidluste lahendamisega ning kaitsemeetmete vastuvõtmisega.

(5) Liikmesriigid peaksid võtma vajalikud meetmed tagamaks, et nende kahepoolsed lepingud Kanadaga, mis käsitlevad sama küsimust, lõpetatakse alates lepingu jõustumise kuupäevast,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

(1) Ühenduse nimel kiidetakse heaks Euroopa Ühenduse ja Kanada vaheline tsiviillennundusohutuse leping.

(2) Lepingu tekst on lisatud käesolevale otsusele.

[5] ELT C ..., ..., lk ....

(3) Nõukogu eesistujal on õigus määrata isik, kellel on õigus esitada lepingu artikli 16 lõikes 1 sätestatud teade.

Artikkel 2

(1) Lepingu artikli 9 kohases lepinguosaliste ühiskomitees esindab ühendust Euroopa Komisjon, keda abistavad Euroopa Lennundusohutusamet ning liikmesriike esindavad lennuametid.

(2) Lepingu A lisa punkti 2 kohases sertifitseerimise ühiskomitees ning B lisa punkti 4 kohases hoolduse ühiskomitees esindab ühendust Euroopa Lennundusohutusamet, keda abistavad lennuametid, keda iga koosoleku päevakord otseselt mõjutab.

Artikkel 3

(1) Pärast nõukogu määratud erikomiteega konsulteerimist otsustab komisjon lepinguosaliste ühiskomitees võetava ühenduse seisukoha järgmistes küsimustes:

– lepingu artikli 9 lõike 3 kohase lepinguosaliste ühiskomitee sisese juhtimiskorra vastuvõtmine või muutmine;

(2) Pärast lõikes 1 osutatud erikomiteega konsulteerimist võib komisjon võtta järgmised meetmed:

– võtta vastu lepingu artikli 6 kohased kaitsemeetmed;

– taotleda konsultatsioone kooskõlas lepingu artikliga 15;

– peatada tulemuste tunnustamine ning tühistada selline peatamine kooskõlas lepingu artikliga 10.

(3) Nõukogu otsustab komisjoni ettepaneku põhjal kvalifitseeritud häälteenamusega järgmiste küsimuste üle:

– täiendavate lisade vastuvõtmine kooskõlas lepingu artikli 16 lõikega 5;

– muud lepingu muudatused, mis ei kuulu lõike 1 reguleerimisalasse;

– üksikute lisade lõpetamine kooskõlas lepingu artikli 16 lõikega 3.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

LISA

EUROOPA ÜHENDUSE JA KANADA VAHELINE TSIVIILLENNUNDUSOHUTUSE LEPING

EUROOPA ÜHENDUS ja KANADA (edaspidi „lepinguosalised”),

ARVESTADES, et mõlemad lepinguosalised on pikaajalist tehnilist koostööd ning Euroopa Ühenduse (EÜ) liikmesriikide ja Kanada vahelisi kahepoolseid kokkuleppeid silmas pidades otsustanud, et mõlema lepinguosalise lennu- ja keskkonnakõlblikkuse sertifitseerimise või tsiviillennundustoodete tunnustamise standardid ja süsteemid on piisavalt samaväärsed, et võimaldada lepingu rakendamist;

TUNNISTADES kujunevat tsiviillennundustoodete rahvusvahelise projekteerimise, tootmise ja vahetamise suundumust;

SOOVIDES parandada tsiviillennunduse ohutust, keskkonnakvaliteeti ja nõuetele vastavust ning hõlbustada tsiviillennundustoodete vahetamist;

SOOVIDES tugevdada koostööd ja tõhustada tsiviillennunduse ohutusega seotud küsimuste lahendamist;

ARVESTADES, et nende koostöö võib kaasa aidata standardite ja protsesside rahvusvahelisele ühtlustamisele;

ARVESTADES liigsete tehniliste kontrollide, hindamiste ja katsete tõttu lennundustööstusel lasuva majandusliku koorma võimalikku vähenemist;

TUNNISTADES lennukõlblikkuse, keskkonnakaitse, õhusõidukite hooldusüksuste ning jätkuva lennukõlblikkusega seotud kinnituste ja kontrollide vastastikuse tunnustamise paremast menetlemisest tulenevat vastastikust kasu;

TUNNISTADES, et selline vastastikune tunnustamine peab tagama vastavuse kohaldatavatele tehnilistele normidele või standarditele samaväärselt lepinguosalise enda menetlustega;

TÕDEDES, et selline vastastikune tunnustamine eeldab ka mõlema lepinguosalise usaldust teise lepinguosalise vastavushindamise pideva usaldusväärsuse vastu;

TUNNISTADES lepinguosaliste kohustusi, mis tulenevad kahepoolsetest, piirkondlikest ja mitmepoolsetest tsiviillennundusohutuse ja keskkonnanõuetele vastavuse lepingutest,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1

Eesmärgid

Käesoleva lepingu eesmärgid on:

(a) kehtestada kooskõlas mõlema lepinguosalise kehtiva õigusega mõlema lepinguosalise pädevate asutuste poolt käesolevas lepingus käsitletud valdkondades välja antud kinnituste vastastikuse tunnustamise põhimõtted ja kord, nagu on sätestatud artiklis 4;

(b) võimaldada lepinguosalistel kohaneda tsiviillennundustoodete rahvusvahelise projekteerimise, tootmise ja vahetamise suundumusega, sealhulgas lepinguosaliste ühiste huvidega tsiviillennundusohutuse ja keskkonnakvaliteedi alal;

(c) edendada koostööd jätkuva ohutuse ja keskkonnakvaliteediga seotud eesmärkide saavutamise nimel;

(d) edendada ja hõlbustada tsiviillennundustoodete ja -teenuste pidevat vahetust.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

(a) „lennukõlblikkuse kinnitus” – järeldus, et tsiviillennundustoote projekt või selle muutmine on kooskõlas mõlema lepinguosalise kehtiva õigusega kehtestatud standarditega, või järeldus, et toode vastab standarditele ning selle seisukord lubab ohutut kasutamist;

(b) „tsiviillennundustoode” – tsiviilõhusõiduk, õhusõiduki mootor, propeller, alakoost, seade, osa või sellele paigaldatud või paigaldatav komponent;

(c) „pädev asutus” – lepinguosalise poolt käesoleva lepingu kohaldamisel pädevaks asutuseks määratud valitsusasutus või üksus, kellel on seaduslik õigus hinnata lepinguosalise pädevuses olevate tsiviillennundustoodete või -teenuste vastavust nõuetele ning seirata ja kontrollida nende kasutust või müüki, ja kes võib võtta jõustamismeetmeid, et tagada selle lepinguosalise pädevuses turustatavate kõnealuste toodete või teenuste vastavus kohaldatavatele õiguslikele nõuetele;

(d) „konstruktsiooniga seotud kasutusnõuded” – kasutus- või keskkonnanõuded, mis mõjutavad kas toote konstruktsiooniomadusi või andmeid konstruktsiooni kohta seoses toote kasutamise või hooldusega, mis võimaldavad teatavat liiki kasutust;

(e) „keskkonnakõlblikkuse kinnitus” – järeldus, et tsiviillennundustoode vastab mõlema lepinguosalise kehtivas õiguses müra ja/või heitgaasi suhtes kehtestatud standarditele;

(f) „hooldus” – tsiviillennundustoote kontrollimine, kapitaalremont, remont, säilitamine ja osade, seadmete või komponentide vahetus (välja arvatud tsiviillennundustoote lennueelne kontrollimine), mille eesmärk on tagada toote jätkuv lennukõlblikkus ja mis hõlmab muudatuste tegemist, kuid mitte remondi- ja muudatustööde tehnilisi projekte;

(g) „järelevalve” – pädeva asutuse teostatav perioodiline kontrollimine, et määrata kindlaks, kas objekt vastab jätkuvalt asjaomastele kohaldatavatele standarditele;

(h) „tehniline asutus” – Kanada puhul tsiviillennunduse eest vastutav Kanada organisatsioon ning Euroopa Ühenduse puhul Euroopa Lennundusohutusamet (EASA).

Artikkel 3

Üldised kohustused

1. Nagu on määratletud käesoleva lepingu lisades, mis moodustavad lepingu lahutamatu osa, aktsepteerivad või tunnustavad mõlemad lepinguosalised teise lepinguosalise pädevate asutuste esitatud ja selle lepinguosalise konkreetsetele õigusnormidele vastavuse hindamiseks kasutatavate konkreetsete menetluste tulemusi, mõistes, et rakendatud vastavushindamismenetlused tagavad vastuvõtvat lepinguosalist rahuldava vastavuse selle lepinguosalise kohaldatavatele õigusnormidele samaväärselt vastuvõtva lepinguosalise enda menetlustega.

2. Käesoleva artikli lõiget 1 kohaldatakse üksnes juhul, kui üleminekukord, mille võib sätestada käesoleva lepingu lisades, on lõppenud.

3. Käesolevat lepingut ei saa tõlgendada kui lepinguosaliste standardite või tehniliste normide vastastikust aktsepteerimist ja sellega ei kaasne standardite või tehniliste normide samaväärsuse vastastikust tunnustamist, välja arvatud käesolevas lepingus täpsustatud juhtudel.

4. Ükski käesoleva lepingu säte ei piira lepinguosalise volitusi määrata oma õigusnormidega kaitsetaset, mis on lepinguosalise arvates vajalik ohutuse tagamiseks ja keskkonna kaitsmiseks ning seoses kohaldatavas käesoleva lepingu lisas käsitletud ohtudega.

5. Järeldusi, mida teevad volitatud isikud või kinnitatud organisatsioonid, millele on antud lepinguosalise kohaldatava õiguse kohaselt volitus teha pädeva asutusega võrdseid järeldusi, peetakse käesoleva lepingu kohaldamisel samaväärseks pädeva asutuse tehtud järeldustega. Lepinguosalise üksus, kes on määratletud artiklis 7 ja kes vastutab käesoleva lepingu rakendamise eest, võib aeg-ajalt teist lepinguosalist eelnevalt teavitades suhelda otse teise lepinguosalise volitatud isiku või kinnitatud organisatsiooniga.

Artikkel 4

Üldine kohaldamisala

1. Käesoleva lepingu kohaldamisalasse kuuluvad:

(a) lennukõlblikkuse kinnitused ja järelevalve tsiviillennundustoodete üle;

(b) kasutusel oleva õhusõiduki jätkuv lennukõlblikkus;

(c) tootmisüksuste kinnitamine ja järelevalve nende üle;

(d) hooldusüksuste kinnitamine ja järelevalve nende üle;

(e) tsiviillennundustoodete keskkonnakõlblikkuse kinnitamine ja kontrollimine ning

(f) sellealane koostöö.

2. Seoses Euroopa Ühenduse pädevusega lennutegevuse, lennumeeskonna lubade ja lendusid jäljendavate koolitusseadmete kinnitamise suhtes võivad lepinguosalised kokku leppida konkreetset valdkonda käsitlevates täiendavates lisades, sealhulgas üleminekukorras, vastavalt artiklis 16 ettenähtud menetlusele.

Artikkel 5

Pädevad asutused

1. Kui üksust võib lepinguosalise õigusaktide alusel käsitada pädeva asutusena, tunnustab teine lepinguosaline seda pädeva asutusena, kui esimene lepinguosaline on kontrollimise teel tuvastanud, et:

   (a) see vastab täielikult selle lepinguosalise õigusnormidele,

   (b) see on teadlik teise lepinguosalise nõuetest, selle poolt taotletud sertifikaadi liigist ja ulatusest,

   (c) see on suuteline täitma lisades sätestatud kohustusi.

2. Lepinguosaline teatab pärast kontrolli edukat lõpetamist teisele lepinguosalisele pädeva asutuse nime. Teine lepinguosaline võib pädeva asutuse tehnilise pädevuse või nõuetekohasuse vaidlustada vastavalt käesoleva artikli lõikele 6.

3. 1. ja 2. liites määratletud üksuseid käsitatakse käesoleva artikli lõike 1 sätetega kooskõlas olevana A või B lisa rakendamise eesmärgil käesoleva lepingu jõustumise ajal.

4. Lepinguosalised tagavad, et nende pädevad asutused on jätkuvalt suutelised rahuldavalt hindama toodete või organisatsioonide nõuetekohasust, nagu on ette nähtud käesoleva lepingu lisadega. Sellega seoses tagavad lepinguosalised, et nende pädevaid asutusi kontrollitakse või hinnatakse regulaarselt.

5. Selleks et tagada usalduse säilimine vastavushindamismenetluste vastu, konsulteerivad lepinguosalised vajaduse korral teineteisega. Kõnealune konsulteerimine võib hõlmata ühe lepinguosalise osalemist teise lepinguosalise pädevate asutuste vastavushindamise või muude hindamistega seotud regulaarsete kontrollide tegemisel.

6. Kui üks lepinguosaline vaidlustab pädeva asutuse tehnilise pädevuse või sobivuse, peab vaidlustav lepinguosaline teatama teisele lepinguosalisele kirjalikult, et ta vaidlustab asjaomase pädeva asutuse tehnilise pädevuse või sobivuse ja kavatseb asjaomase pädeva asutuse järelduste tunnustamise peatada. Selline vaidlustamine peab olema objektiivne ja põhjendatud.

7. Kõiki käesoleva artikli lõike 6 kohaseid vaidlustamisi arutatakse artikli 9 kohaselt loodud ühiskomitees, kes võib teha otsuse peatada kõnealuse pädeva asutuse järelduste tunnustamine või nõuda selle tehnilise pädevuse kontrollimist. Tavaliselt peab seda kontrolli õigeaegselt tegema lepinguosaline, kelle pädevusse kõnealune pädev asutus kuulub, kuid kontrolli võivad teha ka lepinguosalised ühiselt, kui nad nii otsustavad.

8. Kui ühiskomitee ei ole pärast käesoleva artikli lõike 6 kohast vaidlustamisest teatamist 30 päeva jooksul suutnud küsimust lahendada, võib vaidlustav lepinguosaline asjaomase pädeva asutuse järelduste tunnustamise peatada, kuid tunnustab järeldusi, mida kõnealune

pädev asutus on teinud enne vaidlustamisest teatamist. Peatamine jääb jõusse seni, kuni ühiskomitee on küsimuse lahendanud.

Artikkel 6

Kaitsemeetmed

1. Ükski käesoleva lepingu säte ei piira lepinguosalise õigust võtta viivitamata kõik asjakohased meetmed, kui on olemas oht, et toode või teenus:

   (a) võib ohustada inimeste tervist või ohutust;

   (b) ei vasta selle lepinguosalise õigusnormidele, mis kuuluvad käesoleva lepingu kohaldamisalasse, või

   (c) ei vasta mõnele muule käesoleva lepingu lisa kohaldamisalasse kuuluvale nõudele.

2. Kui üks lepinguosaline võtab käesoleva artikli lõike 1 kohaseid meetmeid, teatab ta sellest ja selle põhjustest kirjalikult teisele lepinguosalisele15 tööpäeva jooksul pärast meetmete võtmist.

Artikkel 7

Teabevahetus

1. Lepinguosalised lepivad kokku, et käesoleva lepingu rakendamiseks vajaliku teabevahetusega tegelevad:

   (a) tehniliste küsimuste puhul – tehnilised asutused,

   (b) kõikide muude küsimuste puhul:

   – Kanadas: transpordiministeerium (Department of Transport);

   – Euroopa Ühenduses: Euroopa Komisjon ja vajaduse korral liikmesriikide pädevad asutused

2. Lepinguosalised edastavad teineteisele vajalikud kontaktandmed pärast käesoleva lepingu allkirjastamist.

Artikkel 8

Vastastikune koostöö, abi ja läbipaistvus

1. Mõlemad lepinguosalised tagavad, et teist lepinguosalist teavitatakse pidevalt kõigist asjakohastest seadustest, määrustest, standarditest ja nõuetest ning sertifitseerimissüsteemist.

2. Lepinguosalised teavitavad teineteist oma asjakohaste seaduste, määruste, standardite ja nõuete ning sertifitseerimissüsteemi kavandatavatest märkimisväärsetest muudatustest niivõrd, kuivõrd need võivad mõjutada käesolevat lepingut. Lepinguosalised võimaldavad

teineteisel esitada selliste muudatuste kohta võimalikult palju märkusi ja võtavad neid nõuetekohaselt arvesse.

3. Lepinguosalised töötavad vajaduse korral välja reguleerimisalase koostöö korra ja selle, kuidas tagada käesoleva lepingu kohaldamisalasse jääva tegevuse läbipaistvus.

4. Vastavalt kohaldatavatele õigusnormidele lepivad lepinguosalised kokku edastada teineteisele soovi korral kiiresti käesolevas lepingus käsitletud valdkondadega seotud teavet õnnetuste, vahejuhtumite või nõuetele mittevastavuse juhtumite kohta.

5. Ohutusalaste küsimuste uurimiseks ja lahendamiseks vastastikuses koostöös võimaldavad lepinguosalised osaleda valikuliselt teineteise kontrollidel ja auditeerimisel või vajaduse korral teostada ühiseid kontrolle ja auditeid.

Artikkel 9

Lepinguosaliste ühiskomiteed

1. Ühiskomitee moodustatakse mõlema lepinguosalise esindajatest. Ühiskomitee vastutab käesoleva lepingu tulemusliku toimimise eest ning kohtub regulaarselt, et hinnata selle rakendamise tulemuslikkust.

2. Ühiskomitee võib arutada kõiki käesoleva lepingu toimimise ja rakendamisega seotud küsimusi. Eelkõige vastutab ta järgmiste küsimuste eest:

   (a) vaidlustamiste läbivaatamine ja asjakohaste meetmete võtmine, nagu on sätestatud artiklis 5;

   (b) käesoleva lepingu rakendamisega seotud küsimuste lahendamine, sealhulgas selliste küsimuste lahendamine, mida ei lahendata asjaomase lisa kohaselt loodud valdkondlikus ühiskomitees;

   (c) käesoleva lepingu toimimise tõhustamise võimaluste kaalumine ning vajaduse korral soovituste jagamine lepinguosalistele käesoleva lepingu muutmiseks;

   (d) lisade muutmise üle otsustamine;

   (e) vajaduse korral täiendavate lisade väljatöötamise kooskõlastamine;

   (f) vajaduse korral sellise reguleerimisalase koostöö korra ja artiklis 4 osutatud kogu tegevuse läbipaistvust tagava korra vastuvõtmine, mida ei ole välja töötanud valdkondlikud ühiskomiteed.

3. Ühiskomitee koostab oma kodukorra ühe aasta jooksul pärast käesoleva lepingu jõustumist.

Artikkel 10

Vastastikuse tunnustamise kohustuse peatamine

1. Lepinguosaline võib täielikult või osaliselt peatada oma kohustused, mis tulenevad käesoleva lepingu lisast, kui:

(a) teine lepinguosaline ei täida käesoleva lepingu lisas sätestatud kohustusi või

(b) üks või mitu tema enda pädevat asutust ei suuda rakendada uusi või täiendavaid nõudeid, mille kehtestas teine lepinguosaline käesoleva lepingu lisas käsitletud valdkonnas; või

(c) teine lepinguosaline ei suuda tagada käesoleva lepingu sätete rakendamiseks vajalikke õiguslikke ja reguleerivaid vahendeid ja meetmeid.

2. Enne oma kohustuste peatamist palub lepinguosaline artikli 15 kohaselt konsultatsiooni. Kui konsultatsiooni teel ei ole võimalik mis tahes lisaga seotud erimeelsusi lahendada, võib lepinguosaline teavitada teist lepinguosalist oma kavatsusest peatada erimeelsusi tekitanud lisa alusel vastavuse ja kinnituste kohta tehtud järelduste tunnustamine. Teineteist teavitatakse kirjalikult, selgitades üksikasjalikult peatamise põhjusi.

3. Selline peatamine jõustub 30 päeva pärast teavitamiskuupäeva, välja arvatud juhul, kui enne selle ajavahemiku lõppu teatab peatamismenetluse algatanud lepinguosaline teisele lepinguosalisele kirjalikult, et võtab oma peatamisteate tagasi. Peatamine ei mõjuta neid nõuetele vastavuse järeldusi, sertifikaate ja kinnitusi, mille lepinguosalise tehnilised asutused või asjaomased pädevad asutused on välja andnud enne peatamise kehtima hakkamise kuupäeva. Kehtiva peatamisotsus saab viivitamata tühistada sellekohase lepinguosaliste vahelise kirjavahetusega.

Artikkel 11

Konfidentsiaalsus

1. Mõlemad lepinguosalised nõustuvad hoidma teiselt lepinguosaliselt käesoleva lepingu alusel saadud teavet salajas oma õigusaktidega nõutavas ulatuses.

2. Eelkõige ei avalikusta lepinguosalised ega luba pädevatel asutustel avalikustada oma vastavate õigusaktide kohaselt käesoleva lepingu alusel saadud teavet, mis kujutab endast ärisaladust, salajast äri- või finantsteavet või käimasoleva uurimismenetlusega seotud teavet. Seepärast käsitatakse sellist teavet ärisaladusena ning see tuleb asjakohaselt tähistada.

3. Lepinguosaline või pädev asutus võib teabe vahetamisel teise lepinguosalise või selle pädeva asutusega osutada sellele osale teabest, mida tema arvates ei või avalikustada.

4. Mõlemad lepinguosalised võtavad kõik mõistlikud ettevaatusabinõud, mida on vaja käesoleva lepingu alusel saadud teabe omavolilise avalikustamise vältimiseks.

Artikkel 12

Kulude sissenõudmine

1. Kumbki lepinguosaline ei kehtesta füüsilistele ega juriidilistele isikutele, kelle tegevust reguleeritakse käesoleva lepinguga, tasusid ega lõive selliste käesoleva lepingu kohaste nõuetele vastavuse hindamise teenuste eest, mida osutab teine lepinguosaline.

2. Mõlemad lepinguosalised püüavad tagada, et tema tehnilise asutuse poolt juriidilistele või füüsilistele isikutele, kelle tegevust reguleeritakse käesoleva lepinguga, kehtestatud tasud või lõivud oleksid osutatavate sertifitseerimis- ja järelevalveteenustega võrreldes õiglased, mõistlikud ja õigustatud ning need ei takistaks kaubandust.

3. Mõlema lepinguosalise tehnilisel asutusel on õigus nõuda käesoleva lepingu reguleerimisalasse kuuluva tegevusega tegelevatele füüsilistele ja juriidilistele isikutele kehtestatud tasude ja lõivude kujul sisse kohaldatava lisa rakendamise ja artikli 5 lõike 5 ning artikli 8 lõike 5 kohaste auditite ja kontrollide teostamisega seotud kulud.

Artikkel 13

Muud lepingud

1. Kui käesoleva lepingu lisades ei ole sätestatud teisiti, ei ole ükskõik kumma lepinguosalise ja käesolevas lepingus mitteosaleva kolmanda riigi vahel sõlmitud lepingust tulenevatel kohustustel mingit jõudu ega mõju teise käesoleva lepingu osalise suhtes seoses kõnealuse kolmanda riigi vastavushindamiste tulemuste tunnustamisega.

2. Kui käesolev leping on jõustunud, asendab see kõiki käesoleva lepinguga reguleeritud küsimusi hõlmavaid Kanada ja Euroopa Liidu liikmesriikide vahelisi kahepoolseid lennundusohutuse lepinguid.

3. Käesolev leping ei mõjuta lepinguosaliste õigusi ja kohustusi, mis tulenevad muudest rahvusvahelistest lepingutest.

Artikkel 14

Territoriaalne kohaldatavus

Kui käesolevas lepingus ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse käesolevat lepingut ühelt poolt nende territooriumide suhtes, kus kohaldatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingut selles sätestatud tingimustel, ja teiselt poolt Kanada territooriumi suhtes.

Artikkel 15

Konsultatsioonid ja erimeelsuste lahendamine

(1) Mõlemad lepinguosalised võivad paluda konsultatsioone teise lepinguosalisega käesoleva lepinguga seotud mis tahes küsimuses. Teine lepinguosaline vastab nimetatud palvele viivitamata ning alustab 45 päeva jooksul konsultatsioone lepinguosaliste vahel kokku lepitud ajal.

(2) Lepinguosalised teevad igakülgseid jõupingutusi, et lahendada kõik lepinguosaliste vahelised käesoleva lepingu raames tehtava koostööga seotud erimeelsused võimalikult madalal tehnilisel tasandil konsultatsioonide teel ja kooskõlas käesoleva lepingu lisade sätetega.

(3) Kui erimeelsusi ei lahendata vastavalt käesoleva artikli lõikele 2, võib kummagi lepinguosalise tehniline asutus suunata erimeelsuse lahendamiseks edasi osaliste ühiskomiteesse, kes küsimust arutab.

Artikkel 16

Jõustumine, lõpetamine ja muutmine

(1) Käesolev leping jõustub kuupäeval, mil saadetakse viimane diplomaatiline noot, millega lepinguosalised teavitavad teineteist käesoleva lepingu jõustumiseks vajalike omapoolsete menetluste lõpetamisest. Leping on jõus seni, kuni üks lepinguosalistest selle lõpetab.

(2) Lepinguosaline võib käesoleva lepingu igal ajal lõpetada, teatades sellest teisele lepinguosalisele kirjalikult kuus kuud ette, välja arvatud juhul, kui kõnealune lõpetamisteade võetakse lepinguosaliste vastastikusel nõusolekul enne kõnealuse ajavahemiku lõppu tagasi.

(3) Kui üks lepinguosaline soovib lepingut muuta ühe või mitme lisa väljajätmisega, säilitades teised, püüavad lepinguosalised muuta lepingut kokkuleppe teel vastavalt käesolevas artiklis sätestatud korrale. Kui üksmeelele ei jõuta, lõppeb leping pärast teatamisest kuue kuu möödumist, kui lepinguosalised ei ole kokku leppinud teisiti.

(4) Lepinguosalised võivad käesolevat lepingut muuta vastastikusel kirjalikul nõusolekul. Käesoleva lepingu muudatused jõustuvad kuupäeval, mil üks lepinguosaline teavitab kirjalikult teist lepinguosalist jõustumiseks vajalike omapoolsete menetluste lõpuleviimisest.

(5) Olenemata käesoleva artikli lõike 4 sätetest, võivad lepinguosalised kokku leppida olemasolevate lisade muutmises või uute lisade lisamises diplomaatiliste nootide vahetamise teel. Kõnealused muudatused jõustuvad tingimustel, mis lepitakse kokku diplomaatiliste nootide vahetamisel.

(6) Pärast käesoleva lepingu lõpetamist käsitavad mõlemad lepinguosalised kehtivana kõiki lennukõlblikkuse ja keskkonnakõlblikkuse kinnitusi ning sertifikaate, mis on välja antud käesoleva lepingu alusel enne selle lõpetamist, tingimusel et need jätkuvalt vastavad lepinguosalise kohaldatavatele seadustele ja määrustele.

SELLE KINNITUSEKS on täievolilised esindajad käesolevale lepingule alla kirjutanud. KOOSTATUD XX (koht), XX. (kuupäev) XX. (kuu) 2008 kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keeles, kusjuures kõik versioonid on võrdselt autentsed.

EUROOPA ÜHENDUSE NIMEL / KANADA NIMEL

_____ / _____

1. liide

Selliste pädevate asutuste loetelu, mida seoses A lisaga käsitatakse artikli 5 lõikele 1 vastavana

1. Pädevad asutused projekti kinnitamise alal

Kanadas: tsiviillennunduse eest vastutav Kanada organisatsioon

Euroopa Ühenduses: Euroopa Lennundusohutusamet;

2. Pädevad asutused tootmisjärelevalve alal

Kanadas: tsiviillennunduse eest vastutav Kanada organisatsioon

Euroopa Ühenduses: Euroopa Lennundusohutusamet;

liikmesriikide pädevad asutused

2. liide

EL 27 liikmesriikide pädevad asutused, mida seoses B lisaga käsitatakse artikli 5 lõikele 1 vastavana

A LISA

Tsiviillennundustoodete sertifitseerimise kord

1. KOHALDAMISALA

1.1. Käesoleva korraga (edaspidi „kord”) reguleeritakse järgmist:

1.1.1. projekteerimisriigi volitatud esindajana tegutseva lepinguosalise tehnilise asutuse poolt tsiviillennundustoodete projektile, keskkonnakõlblikkuse nõuetele ning konstruktsiooniga seotud kasutusnõuetele vastavuse kohta tehtud järelduste vastastikune tunnustamine;

1.1.2. selliste järelduste vastastikune tunnustamine, mille kohaselt uued või kasutatud tsiviillennundustooted vastavad lennu- ja keskkonnakõlblikkust käsitlevatele mõlema lepinguosalise impordinõuetele; mõlema lepinguosalise volituste alusel teostatud tsiviillennundustoodete projekti muudatuse heakskiidu ja kinnitatud remondiprojektide kinnituste vastastikune tunnustamine;

1.1.3. koostöö ja abi kasutuseloleva õhusõiduki jätkuva lennukõlblikkuse valdkonnas.

1.2. Käesoleva korra kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

(a) „käitamissertifikaat” – eksportiva lepinguosalise jurisdiktsiooni alla kuuluva isiku või organisatsiooni kinnitus, et tsiviillennundustoode, välja arvatud õhusõiduk tervikuna, on kas uus toode või läbinud hoolduse;

(b) „lennukõlblikkuse ekspordisertifikaat” – eksportiva lepinguosalise jurisdiktsiooni alla kuuluva isiku või organisatsiooni ekspordideklaratsioon selle kohta, et eksportiva lepinguosalise jurisdiktsiooni alla kuuluv õhusõiduk tervikuna vastab importiva lepinguosalise teatatud lennu- ja keskkonnakõlblikkusnõuetele;

(c) „eksportiv lepinguosaline” – tsiviillennundustoodet eksportiv lepinguosaline;

(d) „importiv lepinguosaline” – tsiviillennundustoodet importiv lepinguosaline.

2. SERTIFITSEERIMISE ÜHISKOMITEE

2.1. Koosseis

2.1.1. Moodustatakse sertifitseerimise ühiskomitee. Selle koosseisu kuuluvad mõlema lepinguosalise esindajad, kes juhtkonna tasandil vastutavad järgmiste valdkondade eest:

2.1.1.1. tsiviillennundustoodete sertifitseerimine;

2.1.1.2. tootmine (erinevad alapunktis 2.1.1.1 osutatud isikutest);

2.1.1.3. sertifitseerimisalased määrused ja standardid ning

2.1.1.4. standardiseerimise sisekontrollide või kvaliteedikontrolli süsteemid.

2.1.2. Lepinguosaliste ühise otsuse põhjal võib komiteesse kutsuda ka teisi isikuid, kes võivad hõlbustada sertifitseerimise ühiskomiteele antud ülesannete täitmist.

2.1.3. Sertifitseerimise ühiskomitee kehtestab oma töökorra.

2.2. Ülesanded

2.2.1. Sertifitseerimise ühiskomitee tuleb kokku vähemalt kord aastas, et tagada käesoleva korra tõhus toimimine ja rakendamine, ning selle ülesanneteks on muu hulgas:

(a) teha vajaduse korral otsuseid sertifitseerimisprotsessi hõlbustava töökorra kohta;

(b) teha vajaduse korral otsuseid tehniliste normatiivide kohta käesoleva korra alapunkti 3.3.7 kohaldamisel;

(c) hinnata mõlema lepinguosalise õigusnormide muudatusi, et tagada sertifitseerimisnõuete muutumatus;

(d) töötada vajaduse korral välja ühiskomiteele esitatavad käesoleva korra muutmise ettepanekud, välja arvatud seoses alapunkti 2.2.1 alapunktis b osutatuga;

(e) tagada see, et osalised mõistavad käesolevat korda ühtmoodi;

(f) tagada see, et osalised rakendavad käesolevat korda järjepidevalt;

(g) lahendada käesoleva korra tõlgendamisest või rakendamisest tulenevates tehnilistes küsimustes tekkinud erimeelsusi, sealhulgas erimeelsusi, mis võivad tekkida sertifitseerimise aluste kindlaksmääramisel või eritingimuste, erandite ja kõrvalekallete rakendamisel;

(h) korraldada vajaduse korral ühe lepinguosalise osalemine teise lepinguosalise siseses standardimis- või kvaliteedikontrolli süsteemis;

(i) määrata vajaduse korral kindlaks iga lepinguosaliste vahel imporditava või eksporditava tsiviillennundustoote sertifitseerimise eest vastutavad keskused ja

(j) töötada välja tõhusad ohutus-, keskkonnastandardite ja sertifitseerimissüsteemide alase koostöö-, abi- ja teabevahetuse meetmed, et võimalikult palju minimeerida lepinguosaliste vahelisi erimeelsusi.

2.2.2. Kui sertifitseerimise ühiskomitee ei suuda lahendada erimeelsusi vastavalt alapunkti 2.2.1 alapunktile g, edastab ta probleemi ühiskomiteele ning tagab selles komitees tehtud otsuse rakendamise.

3. PROJEKTI KINNITUSED

3.1. Üldsätted

3.1.1. Käesoleva korraga reguleeritakse projekti kinnitusi ja vastavaid muudatusi tüübisertifikaatide, täiendavate tüübisertifikaatide, remondi, osade ja seadmete puhul.

3.1.2. Käesoleva korra rakendamiseks lepivad lepinguosalised kokku, et kumbki lepinguosaline kontrollib teise lepinguosalise konkreetsete nõuete osas tekkinud erimeelsuse lahendamiseks piisavalt projekteerimisorganisatsiooni suutlikkust täita oma kohustusi.

3.1.3. Projekti kinnituse taotlus tuleb esitada importivale lepinguosalisele vajaduse korral eksportiva lepinguosalise kaudu.

3.1.4. Projekti kinnitusi käsitleva 3. jaotise rakendamise eest vastutavad tehnilised asutused.

3.2. Sertifitseerimise alused

3.2.1. Tüübisertifikaadi väljaandmiseks kasutab importiv lepinguosaline standardeid, mida ta kohaldab sarnase toote puhul ja mis kehtisid ajal, kui eksportivale lepinguosalisele esitati taotlus algse tüübisertifikaadi saamiseks.

3.2.2. Kui alapunktist 3.2.5 ei tulene teisiti, täpsustab importiv lepinguosaline projekti muudatuste või remondiprojektide kinnitamiseks muudatuse punkti 3.2.1 alusel kehtestatud sertifitseerimise alustes, kui ta peab sellist muudatust vastavaks projekti muudatusele või parandusele.

3.2.3. Kui alapunktist 3.2.5 ei tulene teisiti, täpsustab importiv lepinguosaline kõik tooteprojekti uute või ebatavaliste omaduste suhtes rakendatud või rakendatavad eritingimused, mida ei hõlma kohaldatavad lennu- ja keskkonnakõlblikkuse standardid.

3.2.4. Kui alapunktist 3.2.5 ei tulene teisiti, täpsustab importiv lepinguosaline kõik erandid või kõrvalekalded kohaldatavatest standarditest.

3.2.5. Eritingimuste, erandite, kõrvalekallete või muudatuste esitamisel sertifitseerimise alustes võtab importiv lepinguosaline arvesse eksportiva lepinguosalise eritingimusi, erandeid, kõrvalekaldeid või muudatusi ega ole eksportiva lepinguosalise toodete puhul nõudlikum kui enda sarnaste toodete puhul. Importiv lepinguosaline teavitab eksportivat lepinguosalist kõigist sellistest eritingimustest, eranditest, kõrvalekalletest või muudatustest sertifitseerimise alustes.

3.3. Sertifitseerimisprotsess

3.3.1. Eksportiv lepinguosaline esitab importivale lepinguosalisele kogu teabe, mida importiv lepinguosaline vajab eksportiva lepinguosalise eraldiseisvate tsiviillennundustoodetega ja nende sertifitseerimisega tutvumiseks ja kursisolemiseks.

3.3.2. Iga projekti kinnituse jaoks töötavad lepinguosalised vajaduse korral välja sertifitseerimisprogrammi sertifitseerimise ühiskomitee poolt kindlaksmääratud töökorra alusel.

3.3.3. Importiv lepinguosaline annab oma tüübisertifikaadi või täiendava tüübisertifikaadi välja õhusõidukile, mootorile või propellerile, kui:

(a) eksportiv lepinguosaline on välja andnud oma sertifikaadi;

(b) eksportiv lepinguosaline kinnitab importivale lepinguosalisele, et toote tüübiprojekt on kooskõlas punkti 3.2 kohaste sertifitseerimise alustega, ja

(c) kõik sertifitseerimisprotsessi käigus tekkinud probleemid on lahendatud.

3.3.4. Importivalt lepinguosaliselt tüübisertifikaadi saanud tsiviillennundustoote tüübiprojekti muudatustele antakse kinnitus järgmiselt:

3.3.4.1. Eksportiv lepinguosaline liigitab projekti muudatused vastavalt sertifitseerimise ühiskomitee kehtestatud töökorrale kahte kategooriasse.

3.3.4.2. Projekti muudatused, mis eeldavad importiva lepinguosalise kaasamist, kinnitab importiv lepinguosaline pärast eksportiva lepinguosalise kirjalikku avaldust selle kohta, et kõnealused projekti muudatused vastavad punkti 3.2 kohastele sertifitseerimise alustele. Käesoleva alapunkti kohaste kohustuste täitmiseks võib eksportiv lepinguosaline esitada projekti iga muudatuse kohta eraldi avalduse või projekti kinnitatud muudatuste loetelude puhul ühisavalduse.

3.3.4.3. Kõikide muude projekti muudatuste puhul käsitatakse eksportiva lepinguosalise kinnitust importiva lepinguosalise kehtiva kinnitusena ilma lisameetmeid võtmata.

3.3.5. Importivalt lepinguosaliselt täiendava tüübisertifikaadi saanud tsiviillennundustoote projekti muudatustele antakse kinnitus järgmiselt:

3.3.5.1. Eksportiv lepinguosaline liigitab projekti tehtavad muudatused vastavalt sertifitseerimise ühiskomitee kehtestatud töökorrale kahte kategooriasse.

3.3.5.2. Projekti muudatused, mis eeldavad importiva lepinguosalise kaasamist, kinnitab importiv lepinguosaline pärast eksportiva lepinguosalise kirjalikku avaldust selle kohta, et kõnealused projekti muudatused vastavad punkti 3.2 kohastele sertifitseerimise alustele. Käesoleva alapunkti kohaste kohustuste täitmiseks võib eksportiv lepinguosaline esitada projekti iga muudatuse kohta eraldi avalduse või projekti kinnitatud muudatuste loetelude puhul ühisavalduse.

3.3.5.3. Kõikide muude projekti muudatuste puhul käsitatakse eksportiva lepinguosalise kinnitust importiva lepinguosalise kehtiva kinnitusena ilma lisameetmeteid võtmata.

3.3.6. Importivalt lepinguosaliselt tüübikinnituse saanud tsiviillennundustoodete remondiprojektidele antakse kinnitus järgmisel viisilt:

3.3.6.1. Eksportiv lepinguosaline liigitab remondiprojektid vastavalt sertifitseerimise ühiskomitee kehtestatud töökorrale kahte kategooriasse.

3.3.6.2. Remondiprojektid, mis eeldavad importiva lepinguosalise kaasamist, kinnitab importiv lepinguosaline pärast eksportiva lepinguosalise kirjalikku avaldust selle kohta, et kõnealused remondiprojektid vastavad punkti 3.2 kohastele sertifitseerimise alustele. Käesoleva alapunkti kohaste kohustuste täitmiseks võib eksportiv lepinguosaline esitada iga suurema remondiprojekti kohta eraldi avalduse või kinnitatud remondiprojektide loetelude puhul ühisavalduse.

3.3.6.3. Kõikide muude remondiprojektide puhul käsitatakse eksportiva lepinguosalise kinnitust importiva lepinguosalise kehtiva kinnitusena ilma lisameetmeid võtmata.

3.3.7. Sertifitseerimise ühiskomitee poolt käesoleva korra punkti 2.2 kohaselt kehtestatud tehniliste normatiivide põhjal kinnitatud osade ja seadmete puhul peab importiv lepinguosaline eksportiva lepinguosalise väljaantud osade ja seadmete kinnitusi samaväärseks kinnitustega, mida ta ise oma õigusaktide ja korra kohaselt on välja andnud.

3.4. Konstruktsiooniga seotud kasutusnõuded

3.4.1. Importiv lepinguosaline tutvustab eksportivale lepinguosalisele soovi korral oma kehtivaid konstruktsiooniga seotud kasutusnõudeid.

3.4.2. Importiv lepinguosaline määrab koos eksportiva lepinguosalisega kas iga üksikjuhtumi puhul eraldi või teatavate toote- ja/või tegevusliikide suhtes kehtivate konkreetsete konstruktsiooniga seotud kasutusnõuete loetelu põhjal kindlaks konstruktsiooniga seotud kasutusnõuded, mille puhul ta aktsepteerib eksportiva lepinguosalise kirjalikke sertifikaate ja nõuetele vastavuse avaldusi.

3.5. Jätkuv lennukõlblikkus

3.5.1. Kaks lepinguosalist teevad koostööd käesoleva lepingu kohaldamisalasse kuuluvate ja küsitava lennukõlblikkusega tsiviillennundustoodetega seoses toimunud õnnetuste ja vahejuhtumite lennukõlblikkusaspektide analüüsimisel.

3.5.2. Eksportiv lepinguosaline määrab tema pädevuses projekteeritud või toodetud tsiviillennundustoodete suhtes kindlaks kõik sobivad meetmed, et parandada pärast tsiviillennundustoote kasutuselevõttu tuvastatavaid ohtlikke tüübiprojekti näitajaid, sealhulgas kõik meetmed eksportiva lepinguosalise jurisdiktsiooni alla kuuluval territooriumil asuva peatöövõtjaga sõlmitud lepingu alusel tarnija projekteeritud ja/või toodetud komponentide suhtes.

3.5.3. Eksportiv lepinguosaline aitab importival lepinguosalisel määrata eksportiva lepinguosalise jurisdiktsiooni all projekteeritud või toodetud tsiviillennundustoodete suhtes kindlaks kõik meetmed, mida importiv lepinguosaline peab vajalikuks toodete jätkuva lennukõlblikkuse tagamiseks.

3.5.4. Kumbki lepinguosaline teatab teisele lepinguosalisele kõigist kohustuslikest lennukõlblikkust käsitlevatest direktiividest ja muudest meetmetest, mida ta peab vajalikuks kummagi lepinguosalise jurisdiktsiooni all projekteeritud või toodetud ning käesoleva lepingu kohaldamisalasse kuuluvate tsiviillennundustoodete jätkuva lennukõlblikkuse tagamiseks.

4. TOOTMISLOAD

4.1. Käesoleva korra rakendamiseks lepivad lepinguosalised kokku, et ühe lepinguosalise pädev asutus teostab teise lepinguosalise konkreetsete nõuetega seoses tekkinud erimeelsuste lahendamiseks piisavat järelevalvet tootmisorganisatsioonide suutlikkuse üle, et tagada tsiviillennundustoodete tootmise kvaliteet ja kontrollimine.

4.2. Kui ühe lepinguosalise reguleeriva järelevalve all toimuv tootmise kinnitamine hõlmab teise lepinguosalise või kolmanda riigi territooriumil asuvaid tootmiskohti ja -üksusi, vastutab kõnealuste tootmiskohtade ja -üksuste üle teostatava järelevalve eest kõnealune esimene lepinguosaline.

4.3. Lepinguosalised võivad oma reguleeriva ja muud laadi järelevalve ülesannete täitmisel paluda abi kolmanda riigi tsiviillennundusametilt, kui kummagi osalise kinnitus on antud või seda on laiendatud kolmanda riigiga sõlmitud ametliku lepingu või kokkuleppe alusel.

4.4. Tootmislubasid käsitleva 4. jaotise rakendamise eest vastutavad käesoleva lepingu artiklis 5 nimetatud pädevad asutused.

5. EKSPORDI LENNUKÕLBLIKKUSE KINNITUSED

5.1. Üldsätted

5.1.1. Eksportiv lepinguosaline annab importivasse osalejariiki eksporditavate tsiviillennundustoodete ekspordi lennukõlblikkuse kinnitused välja punktides 5.2 ja 5.3 määratletud tingimustel.

5.1.2. Importiv lepinguosaline tunnustab eksportiva lepinguosalise ekspordi lennukõlblikkuse kinnitusi, mis on välja antud punktide 5.2 ja 5.3 kohaselt.

5.1.3. Importiv lepinguosaline tunnistab eksportiva lepinguosalise õigusaktidega ette nähtud eritähistusega osade ja seadmete märgistuse oma õigusaktides sätestatud nõuetele vastavaks.

5.2. Lennukõlblikkuse ekspordisertifikaadid

5.2.1. Uus õhusõiduk

5.2.1.1. Eksportiv lepinguosaline annab käesoleva korra rakendamise eest vastutava pädeva asutuse kaudu uuele õhusõidukile välja lennukõlblikkuse ekspordisertifikaadi, milles tõendab, et õhusõiduk:

(a) vastab tüübiprojektile, mis on saanud importiva lepinguosalise kinnituse vastavalt käesolevale korrale;

(b) on seisukorras, mis tagab ohutu kasutamise, vastates importiva lepinguosalise kohaldatavatele lennukõlblikkust käsitlevatele ettekirjutustele, millest kõnealune lepinguosaline on teada andnud;

(c) vastab kõikidele lisanõuetele, mille importiv lepinguosaline on ette näinud ja millest ta on teada andnud.

5.2.2. Kasutatud õhusõiduk

5.2.2.1. Eksportiv lepinguosaline annab importiva lepinguosalise poolt projekti kinnituse saanud kasutatud õhusõidukile kõnealuse õhusõiduki lennukõlblikkuse sertifitseerimise üle teostatava järelevalve eest vastutava pädeva asutuse kaudu lennukõlblikkuse ekspordisertifikaadi, milles tõendab, et õhusõiduk:

(1) vastab tüübiprojektile, mis on saanud importiva lepinguosalise kinnituse vastavalt käesolevale korrale;

(2) on seisukorras, mis tagab ohutu kasutamise, vastates importiva lepinguosalise kõigile kohaldatavatele lennukõlblikkust käsitlevatele ettekirjutustele, millest kõnealune lepinguosaline on teada andnud;

(3) on kasutusajal heakskiidetud korda järgides ja kinnitatud meetodeid kasutades nõuetekohaselt hooldatud (mida tõendavad sellekohased kasutamis- ja hoolduspäevikud) ja

(4) vastab kõikidele lisanõuetele, mille importiv lepinguosaline on ette näinud ja millest ta on teada andnud.

5.2.2.2. Kasutatud õhusõidukite puhul, mis on toodetud lepinguosalise jurisdiktsiooni all, nõustuvad mõlemad lepinguosalised teist lepinguosalist soovi korral aitama, andes talle teavet:

(5) õhusõiduki konfiguratsiooni kohta tootja juurest väljumisel ja

(6) õhusõidukile hiljem paigaldatud seadmete kohta, mis on saanud kinnituse.

5.2.2.3. Lepinguosalised tunnustavad ka teineteise lennukõlblikkuse ekspordisertifikaate, mille nad on välja andnud kasutatud õhusõidukitele, mis on toodetud ja/või monteeritud kolmandas riigis, kui alapunkti 5.2.2.1. alapunktide a–d tingimused on täidetud.

5.2.2.4. Importiv lepinguosaline võib paluda kontrolli- ja hooldusdokumente, sealhulgas järgmisi (loetelu ei ole ammendav):

(a) lennukõlblikkuse ekspordisertifikaadi originaaleksemplar või kinnitatud koopia või samaväärne dokument, mille on välja andnud eksportiv lepinguosaline;

(b) dokumendid, mis kinnitavad, et kõik kapitaalremondid, suuremad muudatused ja remondid on teostatud vastavalt nõuetele, mille on heaks kiitnud või kinnitanud eksportiv lepinguosaline ja

(c) kasutamis- ja hooldusraamatu kanded, mis tõendavad, et kasutatud õhusõidukit on kogu selle kasutusaja vältel hooldatud heakskiidetud hooldusprogrammi nõuete kohaselt.

5.3. Käitamissertifikaat

5.3.1. Uued mootorid ja propellerid

5.3.1.1. Importiv lepinguosaline tunnustab eksportiva lepinguosalise poolt uuele mootorile või propellerile antud käitamissertifikaati ainult juhul, kui sertifikaadis on sätestatud, et selline mootor või propeller:

(a) vastab tüübiprojektile, mille on kinnitanud importiv lepinguosaline vastavalt käesolevale korrale;

(b) on seisukorras, mis tagab ohutu kasutamise, vastates importiva lepinguosalise kohaldatavatele lennukõlblikkust käsitlevatele ettekirjutustele, millest kõnealune lepinguosaline on teada andnud ja

(c) vastab kõikidele lisanõuetele, mille importiv lepinguosaline on ette näinud ja millest ta on teada andnud.

5.3.1.2. Eksportiv lepinguosaline ekspordib kõiki uusi mootoreid ja propellereid koos käitamissertifikaadiga, mis on välja antud vastavalt tema õigusaktidele ja korrale.

5.3.2. Uued alakoostud, osad ja seadmed

5.3.2.1. Importiv lepinguosaline tunnustab eksportiva lepinguosalise poolt uuele alakoostule, osale, sealhulgas muudetud ja/või asendusosale, ja seadmetele antud käitamissertifikaati ainult juhul, kui sertifikaadis on sätestatud, et selline alakoost või osa:

(a) vastab importiva lepinguosalise kinnitatud projekteerimisandmetele;

(b) on seisukorras, mis tagab ohutu kasutamise ja

(c) vastab kõikidele lisanõuetele, mille importiv lepinguosaline on ette näinud ja millest ta on teada andnud.

5.3.2.2. Eksportiv lepinguosaline ekspordib kõiki uusi osasid koos käitamissertifikaadiga, mis on välja antud vastavalt tema õigusaktidele ja korrale.

6. TEHNILINE ABI

6.1. Lepinguosalised osutavad soovi korral teineteisele, vajaduse korral pädevate asutuste kaudu, tehnilist abi.

6.2. Abi võib hõlmata järgmist (loetelu ei ole ammendav):

6.2.1. Vastavuse kindlakstegemine:

(a) katsete jälgimine;

(b) nõuetele vastavuse ja nõuetekohasuse kontrollimine;

(c) aruannete läbivaatamine ja

(d) teabe saamine.

6.2.2. Seire ja järelevalve:

(a) osade esmakontrolli jälgimine;

(b) konkreetsete protsesside kontrollimise jälgimine;

(c) tootmisosade näidiskontrollide teostamine;

(d) käesoleva lepingu artikli 3 lõikes 5 osutatud volitatud isikute või kinnitatud organisatsioonide tegevuse kontrollimine;

(e) kasutusprobleemide uurimine ja

(f) tootmise kvaliteedisüsteemide hindamine ja järelevalve.

B lisa

Hoolduskord

1. KOHALDAMISALA

Käesoleva korraga (edaspidi „kord”) reguleeritakse õhusõidukite ja nendele paigaldatavate komponentide hoolduse valdkonnas tehtud järelduste vastastikust tunnustamist.

2. KOHALDATAVAD ÕIGUSAKTID

Lepinguosalised lepivad kokku, et käesoleva korra kohaldamisel on ühe lepinguosalise hooldust käsitlevate kohaldatavate õigusaktide järgimine ja käesoleva lepingu B1 liites täpsustatud reguleerivate nõuete täitmine vastavuses teise lepinguosalise kohaldatavate õigusaktide järgimisega.

Lepinguosalised lepivad kokku, et käesoleva korra kohaldamisel pakuvad mõlema lepinguosalise pädevate asutuste sertifitseerimistavad ja -kord samaväärseid tõendeid vastavuse kohta eelmises lõigus osutatud nõuetele.

Lepinguosalised lepivad kokku, et käesoleva korra kohaldamisel käsitatakse lepinguosaliste vastavaid hooldustöötajate litsentsimise standardeid võrdväärsena.

3. MÕISTED

Käesoleva korra kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

(a) „õhusõiduk” – masin, mille tõstejõud atmosfääris moodustub õhu vastumõjul, mitte maapinnalt põrkunud õhu vastumõjul;

(b) „komponent” – mootor, propeller, osa või seade;

(c) „suur õhusõiduk” – õhusõiduk, mis liigitatakse lennukiks, mille suurim stardimass on üle 5700 kg, või mitme mootoriga helikopter;

(d) „muudatus” – asjaomase tsiviillennundustoote konstruktsiooni, konfiguratsiooni, toimivuse, keskkonnanäitajate või kasutuspiirangute muutmine.

4. HOOLDUSE ÜHISKOMITEE

4.1. Koosseis

4.1.1. Moodustatakse hoolduse ühiskomitee. Selle koosseisu kuuluvad mõlema lepinguosalise esindajad, kes juhtkonna tasandil vastutavad järgmiste valdkondade eest:

(a) hooldusorganisatsioonide kinnitamine;

(b) hooldusorganisatsioone käsitlevate õigusaktide ja standardite kohaldamine;

(c) standardimise sisekontrollid või kvaliteedikontrolli süsteemid.

4.1.2. Lepinguosaliste ühise otsuse põhjal võib komiteesse kutsuda ka teisi isikuid, kes võivad hõlbustada hoolduse ühiskomiteele antud ülesannete täitmist.

4.1.3. Hoolduse ühiskomitee kehtestab oma töökorra.

4.2. Ülesanded

4.2.1. Hoolduse ühiskomitee tuleb kokku vähemalt kord aastas, et tagada käesoleva korra tõhus toimimine ja rakendamine, ning selle ülesanneteks on muu hulgas:

(1) hinnata lepinguosaliste õigusnormide muudatusi, et tagada käesoleva korra B1 liites sätestatud nõuete muutumatus;

(2) tagada see, et lepinguosalised mõistavad käesolevat korda ühtmoodi;

(3) tagada see, et lepinguosalised rakendavad käesolevat korda järjepidevalt;

(4) lahendada käesoleva korra tõlgendamisest või rakendamisest tulenevates tehnilistes küsimustes tekkinud erimeelsusi, sealhulgas erimeelsusi, mis võivad tuleneda käesoleva korra tõlgendamisest või rakendamisest;

(5) korraldada vajaduse korral ühe lepinguosalise osalemine teise lepinguosalise siseses standardimis- või kvaliteedikontrolli süsteemis ja

(6) töötada vajaduse korral välja ühiskomiteele esitatavad käesoleva korra muutmise ettepanekud.

4.2.2. Kui hoolduse ühiskomitee ei suuda lahendada erimeelsusi vastavalt alapunkti 4.2.1 alapunktile d, edastab ta probleemi ühiskomiteele ning tagab selles komitees tehtud otsuse rakendamise.

5. HOOLDUSORGANISATSIOONI KINNITUS

5.1. Kõik ühe lepinguosalise hooldusorganisatsioonid, kelle lepinguosalise pädev asutus on sertifitseerinud hooldusega tegelemiseks, peavad käesoleva korra B1 liites sätestatud nõuetele vastamiseks täiendama oma hoolduskäsiraamatut. Olles teinud kindlaks, et kõnealune lisa vastab B1 liites sätestatud nõuetele, annab kõnealune pädev asutus kinnituse, mis tõendab vastavust teise lepinguosalise kohaldatavatele nõuetele ja määrab hooldusorganisatsiooni poolt selle lepinguosalise territooriumil registreeritud õhusõiduki suhtes teostatavate ülesannete ulatuse. Pädevusmärgete ja piirangute ulatus ei tohi ületada tema enda sertifikaadis sisalduvate pädevusmärgete ja piirangute ulatust.

5.2. Ühe lepinguosalise pädeva asutuse poolt punkti 5.1 kohaselt välja antud kinnitusest teavitatakse teist lepinguosalist ning seda käsitatakse teise lepinguosalise suhtes kehtiva kinnitusena ilma lisameetmeid võtmata.

5.3. Sertifikaati tunnustatakse vastavalt punktile 5.2 nii hooldusorganisatsiooni peamises tegevuskohas kui ka selle muudes asukohtades, mis on esitatud asjakohases käsiraamatus ja kuuluvad pädeva asutuse järelevalve alla.

5.4. Lepinguosalised võivad oma reguleeriva ja muud laadi järelevalve teostamisel paluda abi kolmanda riigi tsiviillennundusametilt, kui mõlema lepinguosalise kinnitus on antud või seda on laiendatud kolmanda riigiga sõlmitud ametliku lepingu või kokkuleppe alusel.

5.5. Lepinguosaline teavitab oma pädeva asutuse kaudu teist lepinguosalist kõigist punkti 5.1 kohaselt välja antud kinnituste kohaldamisalasse tehtud muudatustest, sealhulgas kinnituse kehtetuks tunnistamisest või peatamisest.

6. NÕUETELE MITTEVASTAVUS

6.1. Kumbki lepinguosaline teavitavad teist lepinguosalist olulisest kohaldatavate õigusaktide või käesolevas korras sätestatud tingimuste rikkumisest, mis kahjustab teise lepinguosalise kinnitatud hooldusorganisatsiooni suutlikkust tegeleda hooldusega käesolevas korras sätestatud tingimustel. Pärast sellekohase teate saamist viib teine lepinguosaline läbi vajaliku uurimise ning teavitab teate saatnud osalist 15 tööpäeva jooksul kõigist võetud meetmetest.

6.2. Kui lepinguosalised on lahkarvamusel võetud meetmete tõhususes, võib teate saatnud lepinguosaline nõuda teiselt lepinguosaliselt viivitamatute meetmete võtmist, et takistada organisatsioonil tema reguleeriva järelevalve alla kuuluva tsiviillennundustoodete hoolduse teostamist. Kui teine lepinguosaline ei võta meetmeid 15 tööpäeva jooksul pärast teate saatnud lepinguosalise nõudmise esitamist, peatatakse teise lepinguosalise pädevale asutusele käesoleva korra alusel antud volitused seni, kuni kõnealune küsimus on ühiskomitees vastavalt käesoleva lepingu sätetele rahuldavalt lahendatud. Kuni ühiskomitee selles asjas

otsuseni jõuab, võib teate saatnud lepinguosaline võtta kõik vajalikud meetmed, et takistada organisatsioonil tema reguleeriva järelevalve alla kuuluvate tsiviillennundustoodete hoolduse teostamist.

6.3. Käesoleva 6. jaotise kohase teabevahetuse eest vastutavad tehnilised asutused.

7. TEHNILINE ABI

7.1. Lepinguosalised osutavad soovi korral teineteisele tehnilise hindamise abi, tehes seda vajaduse korral pädevate asutuste kaudu.

7.2. Abi võib hõlmata järgmist (loetelu ei ole ammendav):

(a) seire ja aruandlus seoses mõlema lepinguosalise jurisdiktsiooni alla kuuluvate hooldusorganisatsioonide jätkuva vastavusega käesolevas korras kirjeldatud nõuetele;

(b) uurimise läbiviimine ja sellekohane aruandlus ja

(c) tehniline hindamine.

B1 liide

Spetsiifilised reguleerivad nõuded

Ühe lepinguosalise jurisdiktsiooni alla kuuluva hooldusorganisatsiooni tunnustamine teise lepinguosalise poolt vastavalt käesoleva korra jaotisele 5 põhineb sellel, et hooldusorganisatsioon täiendab oma hoolduskäsiraamatut lisaga, millega nähakse ette vähemalt järgmine:

(a) vastutava juhi allkirjastatud avaldus, et organisatsioon järgib käsiraamatut ja selle lisasid;

(b) organisatsioon järgib kliendi töökorraldust, võttes eelkõige arvesse lennukõlblikkust käsitlevaid kohustuslikke ettekirjutusi, muudatusi ja parandusi ning nõuet, et kõik kasutatavad osad peavad olema tootnud või neid peavad olema hooldanud teise lepinguosalise tunnustatud organisatsioonid;

(c) töökäsu välja andnud klient on teinud kindlaks, et asjaomane pädev asutus kiidab heaks muudatusteks ja parandusteks vajalikud projekteerimisandmed;

(d) tsiviillennundustooteid hakatakse käitama kohaldatavate õigusaktide ja reguleerivate nõuete kohaselt;

(e) kõigist teise lepinguosalise jurisdiktsiooni alla kuuluvatest lennukõlbmatutest tsiviillennundustoodetest teavitatakse ka teist lepinguosalist ja klienti.